

Motion till riksdagen

1985/86:Ub822

Barbro Sandberg och Charlotte Branting (fp)

Breddning av viss lärarkompetens

Utvecklingen inom lärarutbildningsområdet går mot att bredda lärarnas ämneskunskaper. Eleverna möter färre lärare och lärarna möter färre elever. Lärarna ges också ökade förutsättningar att sätta in sitt kunskapsstoff i ett större sammanhang och ge eleverna sammanhang, mening och innebörd i studierna. Härigenom kan arbetsmiljön förbättras för såväl elever som lärare.

Flera av de lärarkategorier som tidigare endast kunnat utbilda sig att inneha tjänst inom ett ämnesområde har i dag möjlighet att bredda sin utbildning, den s. k. tvåämnesutbildningen för lärare i trä- och metallslöjd, textillärare, hushållslärare samt barnavårdslärare. De nya tjänsterna för dessa lärare innefattar minst två ämnen. Många lärare med utbildning i endast ett ämne inom det praktiskt-estetiska området har vidareutbildat sig till de nya tvåämnestjänsterna (lärare 23 i grundskolan och lärare 182 i gymnasieskolan).

Breddningen till ytterligare ett ämne ökar såväl den enskilde lärarens som skolans flexibilitet.

Inom handels- och kontorsyrkesområdet saknas möjligheten till breddning i ytterligare ämnen utanför yrkesområdet. Många av dessa lärare har dock känt behov att öka sin ämnesbredd både för att de önskar utöka sitt kunskapsstoff och lättare kunna ingå i arbetslag med andra lärare. Det är främst i ämnena svenska, främmande språk, samhällskunskap, företagsekonomi och ADB som lärarna bedrivit högskolestudier. Dessa ämnen har en klar koppling till yrkesområdet. Ökade språkkunskaper efterfrågas t. ex. av arbetsmarknaden för att de anställda skall kunna möta kraven på god språkbehandling och arbetslivets internationalisering. Ämnena företagsekonomi och ADB i vid mening är betydelsefulla för möjligheterna att bredda arbetsuppgifterna. Mycket tyder på att det sker en förskjutning mot mer kvalificerade befattningar inom kontorsområdet. Samhällskunskapen betonas för förståelsen av övergripande sammanhang i samhället. Det vore en klar fördel om lärarna inom handels- och kontorsområdet kunde kombinera sina yrkesämnen med något av de uppräknade ämnena.

Inom grundskolan har lärarna i maskinskrivning mycket svårt att erhålla hela tjänster. Den situation som då uppstår är att lärarna får pendla mellan flera olika skolor där detta är möjligt eller att skolorna i många fall inte kan rekrytera behöriga lärare.

Samverkan mellan ämnena maskinskrivning och svenska har givit mycket goda resultat i grundskolan. För elever med läs- och skrivsvårigheter har

kunskaper i maskinskrivning inneburit att de kommit över sin aversion mot bokstavsarbete och därigenom ökat sin läs- och skrivförmåga. Bl. a. kombinationen maskinskrivning och svenska i en lärartjänst bör därför vara en angelägen reform för både elever och lärare.

I det reformarbete som pågår när det gäller lärarutbildning bör en möjlighet att kombinera handels- och kontorsyrkesämnena även med andra ämnen utvecklas. I avvaktan på en sådan reform bör det vara möjligt att inrätta "tvåämnestjänster" för de lärare som redan studerat ytterligare ett ämne.

Mot. 1985/86
Ub822

Hemställan

Mot bakgrund av det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring i lärarutbildningen att det blir möjligt att kombinera handels- och kontorsyrkesämnena med andra ämnen.
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring att "tvåämnestjänster" inrättas inom handels- och kontorsyrkesområdet.

Stockholm den 27 januari 1986

Barbro Sundberg (fp)

Charlotte Branting (fp)